

اولین همایش ملی فناوری در مهندسی کاربردی باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان دانشگاه آزاد اسلامی (NCTAE2016)
واحد تهران غرب، 21 بهمن ماه 1395

اثرات تکنولوژی بام سبزر در طراحی مجتمع تجاری - تفریحی طبیعت گرا

جهانگیر محرابی¹، فرهاد کاظمیان^{2*}

¹ گروه معماری، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران، mehrabi.j@yahoo.com

^{2*} نویسنده مسئول، استاد یار واحد کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، کیش، ایران، fkazemian@yahoo.com

چکیده - بسیاری از مراکز تجاری با ایجاد مکان هایی برای اوقات فراغت و استراحت مراجعه کنندگان، نیازهای یک جامعه مدرن شهری را مد نظر قرار داده اند که اکثر آن در این برآورد نیازها، توجه به طبیعت و محیط زیست کم رنگ بوده و صرفاً منافع اقتصادی در نظر گرفته شده است. عمده موضوعی که در رویکرد طبیعت گرایی مطرح می شود، طراحی اکولوژیک و یا احترام به بستر سایت می باشد. در این نحوه برخورد، لازم است که طراح به طبیعت به عنوان یک سیستم پویا بنگرد و محیط مصنوع را وابسته به آن بداند. طراحی با طبیعت منجر به توجه به مولفه های اصلی طبیعی می گردد که بایستی در هنگام طراحی و نحوه بهره برداری از آنها کمک گرفت. در این مقاله برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از روش توصیفی - تحلیلی با راهبرد استدلال منطقی استفاده شده است. برای این منظور مطالعات کتابخانه ای جهت تطبیق الگوهای معماری طبیعت گرا و معیارهای طراحی مجتمع های تجاری و تفریحی با وضعیت فعلی انجام شده است. نتایج بیانگر آن است که کاربرد تکنولوژی بام سبز علاوه بر ورود طبیعت به طراحی باعث بهبود کیفیت هوا، کاهش آلودگی، طراوت محیط شده که همگی در جهت رویکرد طبیعت گرایی می باشند.

کلید واژه- مجتمع تجاری - تفریحی، معماری طبیعت گرا، معماری پایدار، معماری سبز

1- مقدمه

حضور مردم در بازارها و سایر فضاهای شهری و ایجاد فرصت های ملاقات بین آنها، یکی از مهم ترین عوامل سازنده کیفیت فضاهای شهری است که بر پایه نیازهای اجتماعی انسان شکل گرفته است. ولی امروزه با ورود عناصر جدید به شهرها، ساختار بازارها و نقش فضایی و اجتماعی آن ها به عنوان بستر حضور انسان و تعاملات اجتماعی متحول و کم رنگ گردیده و فقط نقش اقتصادی به عنوان مهم ترین کارکرد بازارها باقی مانده است. از طرفی، در دهه های اخیر بحران های زیست محیطی در دنیا به طور گسترده ای مطرح و موجبات نگرانی انسان ها را فراهم آورده است، معماران به عنوان بخش مهمی از اجتماع که مداخله ی فراوانی در محیط زیست دارند لازم است که در ساخت وسازه های خود رویکردهایی را برگزینند که با محیط زیست هماهنگی بیشتری داشته باشد. یکی از روش ها و رویکردهایی که در همین راستا مطرح می شود رویکرد طبیعت گرایی است که ریشه ای عمیق در تاریخ بسیاری از تمدن ها دارد و برای حفاظت از منابع، زیباشناسی، برقراری تعاملات اجتماعی و حل دیگر دغدغه های دنیای مدرن می تواند گزینه ای قابل توجه برای معماران باشد. امروزه بیش از هر زمان دیگری رویکردهای فناورانه، زیست شناسانه و به طور کلی طبیعت گرایانه در معماری تکنولوژیک اهمیت و کاربرد پیدا نموده است.

معماران امروز برای نیل به رویکرد طبیعت گرایی و حل مسایل زیست محیطی باید سعی کنند تا طبیعت را به نحوی با مظاهر تکنولوژی مدرن پیوند دهند. از آنجا که، زمین برای ایجاد فضای سبز در شهرها کمیاب و بسیار گران است، باید از سطوح بلا استفاده مانند بام ها استفاده شود. یکی از تلاش مدیران شهری برای پایدار ساختن فضای شهرها بام سبز است. این تکنولوژی در سال های اخیر در بسیاری از کشورهای جهان مورد توجه قرار گرفته و واحدهای مسکونی، ساختمان های اداری، آموزشی، درمانی، زیارتی، فضاهای تجاری و تفریحی و ورزشی و... را در نواحی شهری پوشش می دهد.

2- روش تحقیق

در این مقاله برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از روش توصیفی - تحلیلی با راهبرد استدلال منطقی استفاده شده است. برای این منظور مطالعات کتابخانه ای جهت تطبیق الگوهای معماری طبیعت گرا و معیارهای طراحی مجتمع های تجاری و تفریحی با وضعیت فعلی انجام شده است.